

Azərbaycanı dünyaya tanıdan mədəniyyət siyasəti

Yaşadığımız dövr, zəmanə çox mü-
rəkkəb tarixi proseslərdən keçir.
Müxtəlif ölkələrdə baş verən hadi-
sələr gələcəklə bağlı hədəflərin
xalqlar üçün nə qədər mühüm əhə-
miyyət kəsb etdiyini bir daha sübu-
ta yetirir. Belə bir dünyada dövlətin
müstəqil inkişaf xəttini qoruyub
saxlamaq, yaranmış reallıqları yeni
fərsətlərə çevirmək ölkə rəhbəri
üçün fəvqəladə bacarıqdır.

Mədəniyyət də tarix boyu dövlətlərin iqtisadi, siyasi, hərbi gücü ilə yanaşı addımlayıb. Ordunun hərbi meydanında qazandığı zəfəri öz təsiri ilə daha da möhkəmləndirib. Xalqı, ölkəni mədəniyyət işığında dünyaya tanıdıb və ona böyük hörmət qazandı. Bu reallığı düzgün dəyərləndirən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev xalqımızın mədəni irsinin dünyada təbliği istiqamətində ardıcıl dövlət siyasətinin həyata keçirilməsinə daha çox üstünlük verir. Əlamətdar günləri heç zaman diqqətdən kənar qoymayan dövlət başçısının imzaladığı fərmanlar, sərəncamlar tarixi əhəmiyyəti ilə yanaşı, milli-mədəni irsimizə verilən yüksək qiymətdir.

Bütün dünya üçün bu nailiyyətləri yaranan faktlardan biri də ölkəmizdə keçirilən silsilə beynəlxalq tədbirlər - festivallar, məhni müsabiqələri, qlobal mədəniyyətlərə dialoq forumlarıdır. Mədəniyyət xadimləri ilə aparılan müzakirələrdə, dünyanın nüfuzlu söz sahibləri arasında gedən fikir və ideya mübadilələridir. Paytaxt Bakıdan bütün bəşəriyyətə ünvanlanan çağırışlardır. Bu gün həyata keçirilən çoxşaxəli layihələri birləşdirən ümumi ortaq xətt məhz milli irsin təbliği, mədəniyyət abidələrinin, genofondun qorunmasıdır.

"Şuşa ili"

Bu il Prezident İlham Əliyevin imzaladığı ən mühüm sərəncamlardan biri 2022-ci ilin "Şuşa ili" elan edilməsi ilə bağlı oldu. Bu, ölkə rəhbərinin azad yurdlarımızın dirçəlişinə verdiyi yüksək önəm ifadəsidir. Sərəncamın daha bir rəmzi məqamı isə 2022-ci ildə Şuşa şəhərinin təməlinin qoyulmasından 270 il keçməsi ilə bağlıdır. Şuşa şəhərinin qurucusu Pənahəli xan bu gözəl məkanın təməl daşını 1752-ci ildə qoyub. "Şuşa ili" elan olunması bir tərəfdən ulu yurdun bərpası tədbirlərinin sürətləndirilməsinə xidmət etdi, digər tərəfdən də tarixən azərbaycanlıların qədim şəhəri olan Şuşanın dünyada tanınması üçün geniş bir imkan yaratdı. Vətən müharibəsindəki tarixi qələbəmiz mədəniyyət sahəsində də böyük dəyişikliklərin əsasını qoydu.

İşğaldan azad edilmiş Şuşa şəhəri Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı elan olundu. Bülbülün, Natəvanın, Üzeyir bəy Hacıbəylinin büstləri yenidən Şuşaya qovuşdu. Bülbülün Şuşadakı ev-muzeyi bərpa edildi. 30 illik fasilədən sonra "Xarıbülbül" festivalı yenidən vətəndə keçirildi. Heydər Əliyev Fondunun təşkilatçılığı ilə Vaqif Poesiya Günləri yüksək səviyyədə təşkil olundu. Şuşada aparılan quruculuq işlərinə paralel həyata keçirilən bütün bu işlər şəhərin mədəni həyatını canlandırır, vandalların vurduqları yaraları sağaldır. Bütün bunlar 30 illik işğal dövründə Qarabağda, Şərqi Zəngəzurdə dəhşətli vandalizm əməlləri törətmiş, dağıntılarla, qarətçiliklə öz miskin, saxtakar mahiyyətlerini ortaya qoymuş "haylar"dan fərqli olaraq Azərbaycan xalqının nə qədər mədəni, sivil, inkişaf, quruculuğa, tarixi-mənəvi dəyərlərə önəm verən xalq olduğunu bütün dünyaya göstərir.

Bu mənada Vətən müharibəsindəki qələbəmiz həm də mədəniyyətin zəfəri oldu!

Qələbəmizin simvolu olan Şuşada Dünya Azərbaycanlılarının V Qurultayı keçirildi. Həmin əlamətdar gün dünyanın ən müxtəlif məkanlarında yaşayan həmvətənlərimizin milli yaddaşına fəxarət hissi kimi əks olundu. Möhtəşəm tədbir tarixə dünya azərbaycanlılarının Zəfər qurultayı kimi yazıldı.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev qurultaydakı proqram xarakterli nitqi ilə dünyadakı bütün soydaşlarımıza gələcəyə doğru aydın istiqamət verdi. Dünya azərbaycanlılarını şəxsiyyətinin qüdrəti ilə Azərbaycan maraqları ətrafında daha da sıx birləşdirdi. "Biz bu gün azad Qarabağda, azad Şuşada dünya azərbaycanlılarının qurultayını keçiririk. Bu qurultayın adı Zəfər qurultayıdır və bu, təbiidir. Çünki tarixi zəfərdən sonra ilk dəfədir ki, dünya azərbaycanlıları toplaşır, qurultay keçirir və ümumiyyətlə, zəfər adı xalqımıza çox yaşayır. Siz buraya Zəfər yolu ilə gəlmisiniz, qurultayın adı Zəfər qurultayıdır", - deyən dövlət rəhbərimiz bir daha bəyan etdi ki, bundan sonra xalqımız müzəffər xalq kimi, dövlətimiz qalib dövlət kimi yaşayacaq. Görülən bütün işlərlə Şuşa öz əzəmətinə bərpa edir, burada yeni muzeylər, sərgilər açılır, yarışlar, müsabiqələr keçirilir, mədəni tədbirlər düzənlənir. Bütün dünya Şuşanı həm də bu tədbirlərlə tanıyır, mədəniyyət pəymətümüzün gözəlliyinə heyran olur.

2022-ci il martın 31-də Türkiyə Respublikasının Bursa şəhərində Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatına (TÜRKSOY) üzv ölkələrin Mədəniyyət Nazirlərinin Daimi Şurasının növbədənkonar iclasında Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşa şəhəri 2023-cü il üçün "Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı" elan edilmişdir.

Məmarlıq və şəhərsalma sənətinin 270 illik tarixə malik parlaq incisi olan və Azər-

baycan xalqı üçün yüksək mədəni-mənəvi dəyər kəsb edən Şuşaya xüsusi ehtiramın təzahürü kimi bu qərar bütün türk dünyasının birlik və həmrəyliyinə yeni rəmzinə çevrilməklə, türk xalqları arasında əməkdaşlıq əlaqələrinin daha da genişləndirilməsi işinə öz töhfəsini verəcəkdir. Şuşa artıq təkcə Azərbaycanın Zəfər rəmzi, mədəniyyət paytaxtı deyil, həm də qloballaşan dünyamızda getdikcə güclənməkdə olan türk dünyasının mədəniyyət mərkəzidir. Dekabrın 6-da Azərbaycan Prezidenti Şuşa şəhərinin 2023-cü il üçün "Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı" elan edilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında sərəncam imzalamışdır.

Mədəniyyət diplomatiyası

Dövlət rəhbərimizin həyata keçirdiyi siyasətin nailiyyətləri sayəsində bu gün tarixin ən qüdrətli dövrünü yaşayan Azərbaycan dövləti mədəniyyət sahəsində həyata keçirdiyi düşünülmüş siyasətlə də beynəlxalq aləmdə zəngin potensiala və yüksək mədəniyyətə malik ölkə kimi nüfuz qazanıb. Ölkəmiz qısa müddətdə ümumdünya mədəniyyət diplomatiyası cərəyanına fəal şəkildə qoşularaq, özünü mədəni mübadiləyə, xalqların mənəvi yaxınlığına açıq, ümumbəşəri mədəni irsin zənginləşdirilməsinə və qorunmasına qadir dövlət kimi tanıtmağı bacarıb, bu istiqamətdə ciddi nəticələr qazanıb. Xalqımızın milli-mədəni dəyərlərinin dünyada təbliği, humanitar əlaqələrimizin genişlənməsi, əsrlər boyu bəşər mədəniyyətinə nadir töhfələr vermiş şəxsiyyətlərimizin müasir dünyaya təqdimatı Azərbaycanın xarici siyasət kursunun mühüm istiqamətidir.

Şəxsiyyətlərimizə ehtiram

Mədəniyyət siyasətinin mühüm istiqamətlərindən biri də Azərbaycanın mədəniyyət və incəsənət xadimlərinə dövlət qayğısının həyata keçirilməsidir. Prezident İlham Əliyev bu xüsusda olan çıxışlarında dəfələrlə vurğulayıb ki, Azərbaycanı dünyada tanıdan bizim ziyalılarımızdır - alimlərimiz, rəsamlarımız, şairlərimiz, yazıçılarımız, bəstəkarlarımızdır: "Azərbaycanı bu insanlar tanıdılar. Bu insanlar cəmiyyətin aparıcı təbəqələridir, cəmiyyətin elitəsidir". Ona görə dövlətimiz hər zaman öz yaradıcı insanlarına böyük dəyər verir, onları dəstəkləyir, sənəti ilə bəşər mədəniyyətinin inkişafına zəngin töhfələr bəxş etmiş sənətkarlarımızın xatirəsinə uca tutur.

Dünyaşöhrətli Azərbaycan müğənnisi Müslüm Maqomayev Bakıda abidəsinin açılışı və 80 illik yubiley tədbirinin keçirilməsi buna bir nümunə oldu. Prezident İlham Əliyevin Müslüm Maqomayev haqqında xoş

xatirələrini bölüşməsi mədəniyyətə hörmətin, diqqət və qayğının, səsimizi, sözüümüzü dünyaya yetirən sənət adamlarına verilən dəyərin ifadəsi kimi yaddaşlara yazıldı.

Dövlət başçısının müvafiq sərəncamı ilə Bakının ən görkəmli yerlərindən birində adı hər zaman xeyirli əməlləri ilə xatırlanan Hacı Zeynalabdin Tağıyevin abidəsinin ucılması bir daha göstərir ki, onun vaxtilə etdiyi yaxşılıqlar heç zaman unudulmur. Bu, dövlətimizin böyük şəxsiyyətlərimizə yüksək sevgi və ehtiramının ifadəsi, xeyirli əməllər üçün yaşamaq, əməllərlə xatırlanmaqdır.

XIX əsrdə yaşayıb-yaratmış Azərbaycan şairləri arasında çox yüksək məqam sahibi olan Xurşidbanu Natəvanın anadan olmasının 190 illiyi Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə qeyd olunmuşdur. Azərbaycan bədii fikrinin görkəmli siması olan Natəvanın yaradıcılığı həmişə diqqət mərkəzindədir.

Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə bu il Azərbaycan bəstəkarlıq məktəbinin böyük nümayəndəsi, simfonik muğam janrının banisi Fikrət Əmirovun 100 illik yubileyinin dövlət səviyyəsində qeyd olunması musiqi ictimaiyyəti arasında böyük rəğbətlə qarşılanmışdır.

Ədəbi-ictimai fikir tariximizin parlaq dünyalarından olan, mütəfəkkir şair və dramaturq "Hüseyn Cavidin 140 illiyinin qeyd edilməsi haqqında" Prezident sərəncamında şairin irsinə yüksək qiymət verilir və xüsusi vurğulanır ki, Hüseyn Cavid fəlsəfi müdrikliyin və bədii kamilliyin abəngdar vəhdətini dolğun təcəssüm etdirən yaradıcılığı ilə Azərbaycan ədəbiyyatı tarixinə işıqlı səhifələr yazmışdır.

Bundan başqa, Əhməd Cavadın 130, Ömər Faiq Nəmanzadənin 150, Əhməd Baxıxanovun 130, Rauf Hacıyevin 100 illiyinin, Azərbaycanın görkəmli memarları Mikayıl Hüseynovun və Sadıq Dadaşovun birgə abidəsinin ucaldılması, Xalq şairi Rəsul Rzanın ev-muzeyinin yaradılması və digər böyük şəxsiyyətlərimizin yubileylərinin qeyd edilməsi, xatirələrinin əbədiləşdirilməsi haqqında sərəncamları və bunların icrası istiqamətində görülmüş işlər, abidələrin açılışında dövlət rəhbərimizin özünün şəxsən iştirakı mədəniyyətimizə olan böyük ehtiramın təzahürüdür. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bu mənada milli mədəniyyətimizin ən böyük hamisi, onun inkişafının təminatçısıdır.

Ölkəmiz bu gün mədəniyyətə, xalqımıza işıqlı, milli ruhun verdiyi güclə, xalqımızın tarixinin ən böyük nailiyyətlərinə yetirən qüdrətli Liderə əminliklə gələcəyə doğru inamla irəliləyir, ulularımızdan gələn tarixin yeni şanlı səhifələrini yaradır.

*İradə ƏLİYEV,
"Azərbaycan"*